

19. YÜZYILIN SONLARINDA OSMANLI DEVLETİ

Atatürk'ün çocukluk dönemini ve bu dönemde içinde bulunduğu toplumun sosyal ve kültürel yapısını analiz eder.

1. Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde Türklerle beraber çok farklı milletler bulunuyordu. Atatürk'ün çocukluk dönemini geçirdiği Selanik şehrinde de Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi ve Ermeniler yaşamaktaydı. Bu nedenle dil, inançlar, gelenek ve görenekler de farklılık gösteriyordu. Yüzyıllarca uyum içinde yaşayan bu farklı kültürler, Fransız İhtilali'nin etkisiyle çatışma ortamı içine sürüklenmişlerdir.

Bu bilgilere göre, Atatürk'ün çocukluğunun geçtiği dönemde Selanik şehrinin sosyal ve kültürel yapısına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
B) Zengin bir kültürel yapı vardır.
C) Milliyetçilik düşüncesi etkili olmuştur.
D) Ticari hayata gayrimüslimler hâkimdir.

(2009-2010 SBS)

2. Balkanlar'da ortaya çıkan ayrılıkçı fikirler Osmanlı aydınları arasında yeni anlayışlara neden oldu. Fransız İhtilali'nin etkilerini gören bu kişiler Batıcılık, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük gibi fikir akımlarına yöneldiler. Bu akımların ortak amacı, devleti içinde bulunduğu kötü durumdan kurtarmaktı.

Bu paragrafa göre, Mustafa Kemal'in doğup büyüdüğü dönemle ilgili olarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fransız İhtilali'nin Osmanlı'da etkili olduğu
B) Kurtuluş için farklı fikirlerin ortaya çıktığı
C) Fikir akımlarının kötüye gidişi durdurduğu
D) Azınlıkların Osmanlı'dan ayrılmak istediği

(2013-2014 TEOG 1)

3. **Atatürk'ün, çocukluk dönemini geçirdiği Selanik şehrinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, şehirde farklı kültürlerin bir arada yaşadığının kanıtıdır?**

- A) Çok uluslu yapısı
B) İşlek bir limanı olması
C) Askerî okulların bulunması
D) Avrupa ile demiryolu bağlantısının varlığı

(2013-2014 TEOG 1)

4. Mustafa Kemal'in çocukluk dönemini geçirdiği Selanik, çeşitli din ve milliyetten oluşan nüfusuyla renkli bir yapıya sahipti. Yüzyıllarca bir arada yaşayan bu farklı kültürler, Fransız İhtilali'nin etkisiyle çatışma ortamı içine sürüklenmişlerdir.

Bu bilgilere göre, Selanik şehrinin sosyal ve kültürel yapısına ilişkin;

- I- Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
II- Zengin bir kültürel yapı vardır.
III- Milliyetçilik düşüncesi etkili olmuştur.
IV- Ticari hayata gayrimüslimler hâkimdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) I, II ve III
C) I, III ve IV
D) I, II, III ve IV

(2013-2014 TEOG 1 MAZERET)

5. Selanik, Rumeli'de yer alan bir Osmanlı kentiydi. Limanıyla Ege Denizi'ne açılan şehir, Osmanlı'nın Avrupa ile ticaretinde önemli bir konuma sahipti. Selanik aynı zamanda demir yolu ile Manastır, Belgrad ve İstanbul'a bağlanmıştı. Ayrıca kentte Türklerle birlikte Rum, Bulgar, Sırp ve Yahudiler yaşamaktaydı.

Bu bilgilerden Selanik ile ilgili, aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Kültürel etkileşime açıktır.
B) Güçlü bir donanması vardır.
C) Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
D) Avrupa ile ekonomik ilişkilerin yaşandığı bir kendir.

(2013-2014 TEOG 2)

6. Selanik şehrinde Türkler, Rumlar, Bulgarlar, Sırlar, Yahudiler ve Ermeniler gibi milletler birlikte yaşamaktaydı.

Selanik şehrindeki bu çok uluslu yapının aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) İnanç birliğinin sağlanmasına
B) Kültürel zenginliğin oluşmasına
C) Kültürel etkileşimin yaşanmasına
D) Toplumsal hoşgörünün gelişmesine

(2014-2015 TEOG 1)

8. Mustafa Kemal'in çocukluk ve gençliğini geçirdiği Selanik ve Manastır şehirlerindeki azınlıklar, bağımsızlık talebiyle ayaklanmalar çıkarıyorlardı.

Verilen bilgiye göre, Mustafa Kemal'in yaşadığı bu şehirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Fransız İhtilali'nin sonuçlarından etkilenmiştir.
B) Osmanlı egemenliği dışında kalan topraklardır.
C) İtilaf Devletleri'nin işgali altındadır.
D) Canlı bir ticaret merkezidir.

(2014-2015 TEOG 2 MAZERET)

7.

Diyagramdaki durum - neden ilişkisinden yukarıdaki sonuçların hangisi çıkarılamaz?

- A) IV B) III C) II D) I

(2014-2015 TEOG 1 MAZERET)

BAŞÖĞRETMEN ATATÜRK ORTAOKULU

9. Sosyal bilgiler öğretmeni, İnkılap Tarihi dersinde Atatürk'ün doğup büyüdüğü Selanik ve Manastır şehirlerini anlatırken bir öğrencinin sorusuna, "Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi ve Ermeni gibi milletler bir arada yaşamıştır." cevabını vermiştir.

Buna göre öğrenci, öğretmenine aşağıdaki sorulardan hangisini sormuştur?

- A) Atatürk'ün okul hayatında başarılı olmasında neler etkilidir?
B) Atatürk'ün yaşadığı şehirlerdeki kültürel farklılığın sebebi nedir?
C) Atatürk'ün Millî Mücadele lideri olmasının nedeni nedir?
D) Atatürk'ün tüm dünya tarafından tanınmasında neler etkili olmuştur?

(2015-2016 TEOG 1)

10. • Liman ve demir yolu ile ülkenin ve dünyanın farklı yerleriyle irtibat hâlindeydi.
• Ticari önemi nedeniyle çok sayıda yabancı tüccar tarafından ziyaret ediliyordu.
• Avrupa'da basılan gazete, dergi ve kitapların kolayca temin edilebildiği bir yerdi.

Selanik'e ait bu özelliklerden yola çıkarak şehirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eğitim öğretim imkânları gelişmiştir.
B) Din ve vicdan hürriyeti vardır.
C) Kültürel etkileşime açıktır.
D) Milliyetçilik akımı etkilidir.

(2015-2016 TEOG 1)

11. Selanik'in aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle şehrin sosyal yapısına vurgu yapılmıştır?

- A) Gelişmiş bir ticaret ve sanayi şehridir.
- B) Farklı inanç ve milletler bir arada yaşamaktadır.
- C) Çok sayıda gazete ve derginin basıldığı yerdir.
- D) Dünyanın farklı yerleriyle liman ve demir yolu bağlantısı vardır.

(2015-2016 TEOG 1 MAZERET)

12. Mustafa Kemal'in çocukluk ve gençlik çağlarını yaşadığı Selanik ve Manastır şehirlerinde azınlıklar yaşıyordu. Bu azınlıklar, Fransız İhtilali'nin de etkisiyle bağımsızlık talebiyle ayaklanmalar çıkarıyorlardı.

Verilen bilgiye göre, Mustafa Kemal'in yaşadığı bu şehirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Canlı bir ticaret merkezidir.
- B) Osmanlı egemenliği dışındadır.
- C) Milliyetçilik akımından etkilenmiştir.
- D) İtilaf Devletleri'nin işgali altındadır.

(2015-2016 TEOG 1 MAZERET)

13. Atatürk'ün çocukluk dönemini yaşadığı Selanik'in taşıdığı özelliklerden bazıları şunlardır:

- I. Farklı milletler bir arada yaşamıştır.
- II. Önemli fikir akımlarının etkisindedir.
- III. Zengin bir basın-yayın hayatı vardır.
- IV. Çok uluslu bir yapıya sahiptir.

Bu bilgilerin sosyal ve kültürel özellikler olarak sınıflandırılması aşağıdakilerin hangisinde doğru yapılmıştır?

SOSYAL

KÜLTÜREL

- A) I ve II. III ve IV.
- B) I ve IV. II ve III.
- C) II ve III. I ve IV.
- D) II ve IV. I ve III.

(2015-2016 TEOG 2)

CEVAPLAR	
1	D
2	C
3	A
4	B
5	B
6	A
7	A
8	A
9	B
10	C

11	B
12	C
13	B
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	

BAŞÖĞRETMEN ATATÜRK ORTAOKULU